

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Gontar Viktoriya XXXXX, născută la **XXXXX**.

Termenul de examinare:

prima instanță: 08.08.2014 – 10.10.2016

instanța de apel: 31.10.2016 – 22.11.2016

instanța de apel: 17.04.2019 – 11.11.2019

instanța de recurs: 12.02.2020 – 03.11.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 octombrie 2016, Gontar Viktoriya a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executare în penitenciar pentru femei, fără privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

A fost aplicată în privința lui Gontar Viktoriya măsura preventivă – arestarea preventivă, spre executarea executării sentinței.

Termenul executării pedepsei Gontar Viktoriya urmând a fi calculat din data reținerii.

2. În sentință prima instanță a constatat că:

Gontar Viktoriya, la 20.06.2012, fiind preîntâmpinată de răspunderea ce o poartă conform art. 312 Cod penal, a depus la organul de urmărire penală a IP Rîșcani al DP mun. Chișinău o plângere prin care l-a învinovățit pe Ustimov Maxim de săvârșirea unei infracțiuni grave, prevăzute la art. 191 alin. (4) Cod penal.

La 20.06.2012 fiind recunoscută și audiată în calitate de parte vătămată Gontar Viktoriya fiind preîntâmpinată pentru răspunderea ce o poartă în conformitate cu art. 312 Cod penal, ducând în eroare organul de urmărire penală, a comunicat că la data de 15 martie 2011 a încheiat un contract de împrumut nr. 03/11 cu administratorul firmei SRL „XXXXX” cet. Ustimov Maxim la sediul firmei situat pe adresa str. M. XXXXX, XXXXX mun. Chișinău, unde conform pct. nr. 1.1 și 2.1 împrumutătorul, cet. Gontar Victoria, împrumută suma de 54000 lei firmei SRL „XXXXX” și conform pct. nr. 1.2 și 2.7 împrumutatul se obligă până pe data de 31.08.2011 să restituie suma dată de bani, însă conform rulajului bancar B.C. „Mobiasbanca” în perioada de timp 19.05.2011 - 21.11.2011 de pe contul bancar a SRL „XXXXX” nu a fost restituită suma dată de bani împrumutătorului. Astfel cauzându-i victimei cet. Gontar Viktoriya o daună materială în proporții mari.

Ulterior, în cadrul urmăririi penale, fiind verificate declarații date de Gontar Viktoriya s-a stabilit că ele nu corespund adevărului și sunt contradictorii cu situația de fapt.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Gontar Viktoriya a comis infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (2), lit. a) Cod penal, individualizată prin *„prezentarea, cu bună-știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, săvârșită în cadrul urmăririi penale, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave”*.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, procurorul în Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, Cazacu Mariana a declarat apel împotriva sentinței nominalizate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: lui Gontar Viktoriya în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei. În rest, sentința a fost menținută.

5. Nefiind de acord cu sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10 octombrie 2016, inculpata Gontar Viktoriya a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitată.

5.1. În motivarea apelului, inculpata a menționat că:

- prima instanță își întemeiază soluția doar pe declarațiile martorilor Ustimov Maxim și Străistaru Lidia, fără a fi audiați ceilalți martori indicați în rechizitoriu. Astfel, declarațiile martorului Străistaru Lidia nu probează cu nimic vinovăția inculpatei în comiterea faptei ce i se incriminează. În privința declarațiilor martorului Ustimov Maxim, audiat în cadrul judecării cauzei, menționează că instanța urma a le da o apreciere critică, deoarece acestea se contrazic în totalitate cu declarațiile pe care acesta le-a făcut anterior atât în

prezenta cauză penală cât și în cauza penală intentată în privința lui la plângerea ei. Mai mult ca atât, cu Ustimov Maxim sunt în relații de dușmănie, iar declarațiile acestuia și plângerile pe care le-a înaintat în privința ei, urmăresc doar scop de răzbunare și condamnare a inculpatei;

- instanța de judecată a emis o sentință de condamnare doar în baza declarațiilor lui Ustimov Maxim care se contrazic reciproc, fiind vădit false și care au scop de răzbunare și condamnare;

- contractul de împrumut recunoscut inclusiv de Ustimov Maxim și ordinele de încasare privind depunerea mijloacelor bănești au o forță probantă superioară declarațiilor lui Ustimov Maxim care sunt diferite la orice etapă a audierii sale;

- cu referire la ordonanța de clasare a cauzei penale din 20.11.2013 emisă de procurorul Rutcovschi Tatiana în cauza penală nr. XXXXX care a stat la baza intentării prezentei cauze penale, menționează că prin ordonanța în cauză s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui Ustimov Maxim din motiv că lipsește fapta infracțională;

- anume prin ordonanța procurorului din 20.11.2013 a fost constatat că Gontar Viktoryia a depus banii pe contul firmei SRL „XXXXX” în baza contractului de împrumut, probat inclusiv cu ordinele de încasare. Astfel, prin ordonanța sus numită nu s-a constatat precum că contractul de împrumut ar fi fictiv încheiat, sau că Gontar Viktoryia nu ar fi depus mijloace financiare, nefiind constatat existența falsului în declarațiile părții vătămate Gontar Viktoryia;

- atât învinuitei Gontar Viktoryia cât și apărătorului nu i-a fost înmânat rechizitoriul, nu i-a fost adus la cunoștință terminarea urmăririi penale de către procuror, fiind astfel ignorate prevederile art. 297 Cod de procedură penală. La materialele cauzei penale lipsește procesul-verbal de prezentare a materialelor părților, nefiind efectuate aceste acțiuni procesuale în calitate de învinuită a fost privată de dreptul de a înainta cereri în cadrul urmăririi penale;

- la etapa prezentării și finisării urmăririi penale, inculpata era în imposibilitate de a fi prezentă, deoarece nu avea drept de ședere pe teritoriul R. Moldova și nu avea un avocat ales în bază de contract, iar organul de urmărire penală nu i-a asigurat prezența unui avocat din oficiu la această etapă;

- procesul penal în privința inculpatei este unul fabricat, chibzuit și pus la cale de nimeni altul decât Ustimov Maxim, care în rezultat a reușit să preia SRL „XXXXX” și să o administreze de unul singur, să evite restituirea mijloacelor financiare persoanelor care au investit în această firmă și să ducă SRL „XXXXX” la insolvabilitate fără a fi tras la răspundere pentru aceasta;

- despre existența sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 10.10.2016 a aflat la 19.03.2019, fiindu-i adusă la cunoștință prin intermediul apărătorului. Din aprilie 2014 nu s-a aflat pe teritoriul Republica Moldova și

nici nu a avut posibilitatea, neavând nici permis de ședere, în aceste condiții a solicitat ca cererea de apel împotriva sentinței să fie considerată ca fiind depusă în termenul legal.

6. Nefiind de acord cu sentința avocatul Melinteanu Călin în numele inculpatei Gontar Viktoriya a declarat apel suplimentar, prin care a solicitat repunere în termen, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie achitată. În cazul când instanța va constata lipsa temeiurilor de achitare a inculpatei, a solicitat amânarea executării pedepsei de către acesta până la atingerea de către copilul minor XXXXX a vârstei de 8 ani.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2019, a fost respins apelul suplimentar al avocatului Melinteanu Călin în interesele inculpatei Pisclova (Gontar) Viktoryia.

A fost admis apelul inculpatei Pisclova (Gontar) Viktoryia, din alte temeiuri, inclusiv din oficiu potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casată parțial sentința, fiind pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

În temeiul art. 96 Cod penal, a fost dispusă amânarea executării pedepsei sub formă de 1 (un) an închisoare, stabilite inculpatei Pisclova (Gontar) Viktoriya pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, până la atingerea vârstei de 8 (opt) ani, a copilului minor XXXXX născută la XXXXX.

7.1. În motivarea soluției emise, cu referire la apelul suplimentar depus de avocatul Melinteanu Călin în numele inculpatei Pisclova (Gontar) Viktoryia, instanța de apel a menționat că, după ce avocatul Melinteanu Călin a făcut cunoștință cu sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 10.10.2016, acesta a înaintat cerere de apel suplimentar, după 15 zile, termen legal și imperativ prevăzut de legislația procesual penală în care urma a declara apel, astfel, în speță termenul respectiv a fost omis de către avocat, din circumstanțe care sunt imputabile acestuia și nicidecum instanței de judecată.

7.2. Cu referire la apelul depus de inculpata Pisclova (Gontar) Viktoryia, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că, inculpata Pisclova (Gontar) Viktoryia a săvârșit infracțiunea prevăzute de art. 312 alin.(2) lit. a) Cod penal.

Motivele invocate de inculpată precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare și că inculpata urma a fi achitată de sub învinuirea adusă, instanța de apel le-a respins menționând că prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatei în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei. Instanța de apel a considerat că aceste afirmații reprezintă opinia subiectivă a inculpatei, or, prima instanță în sentință corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul

recunoașterii vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală.

În continuare instanța de apel a reținut că inculpata Pisclova (Gontar) Viktoryia, nu a fost audiată în instanța de fond, astfel, prin încheierea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 05.06.2015, aceasta a fost anunțată în căutare, fiind pornit dosarul de căutare nr. XXXXX de către Inspectoratul de poliție Rîșcani, mun. Chișinău. În cadrul urmăririi penale, fiind audiată în calitate de învinuită, Gontar Viktoryia nu a recunoscut vina comunicând că își menține declarațiile date în calitate de parte vătămată în cauza penală nr. XXXXX.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel, a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatei Gontar Viktoryia și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum sunt: declarațiile martorilor Ustimov Maxim, Străistaru Lidia, Pisclov Dmitrii; ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 19.06.2012; cererea înaintată organului de urmărire penală de Gontar Viktoryia (f.d. 12); ordonanța din 20.06.2012 emisă de ofițerul de urmărire penală al CPS Rîșcani; declarațiile lui Gontar Viktoryia (f.d. 14-16); procesul-verbal de audiere în calitate de bănuit a lui Ustimov Maxim din 31.10.2013, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (4) Cod penal (f.d. 23-26); ordonanța procurorului în procuratura sect. Centru mun. Chișinău, Tatiana Rutcovschi, prin care s-a dispus încetarea urmăririi penale nr. XXXXX.

Examinând probatoriul respectiv, instanța de apel a considerat dovedită indubitabil vina inculpatei Gontar Viktoryia de prezentarea, cu bună-știință a declarației mincinoase de către partea vătămată, săvârșită în cadrul urmăririi penale, legate de învinuirea de săvârșirea unei infracțiuni grave, acțiunile ei just au fost calificate în temeiul art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, iar personalitatea acesteia fiind susceptibilă de a fi supusă răspunderii penale.

Instanța de apel a menționat că infracțiunea prevăzută la art. 312 Cod penal, este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul realizării integrale a acțiunii de prezentare a declarației mincinoase de către martor sau partea vătămată.

În circumstanțele descrise, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă ansamblului de probe prezentate de acuzatorul de stat și a constatat în mod întemeiat că a fost dovedită indubitabil comiterea infracțiunii de prezentare cu bună-știință de declarației mincinoase de către Gontar Viktoryia, astfel încât instanța de apel nu a stabilit temeuri de implicare în sentință în vederea casării acesteia.

Cu privire la afirmația inculpatei precum că, nu i-a fost înmânat rechizitoriul, nu i-a fost adus la cunoștință terminarea urmăririi penale de către procuror, fiind astfel ignorate prevederile art. 297 Cod de procedură penală, instanța de apel a notat că deși inculpata Gontar Viktoriya a semnat obligația de a se prezenta la organul de urmărire penală, acesta nu s-a prezentat la citarea organului de urmărire penală, fapt confirmat prin materialele cauzei, iar apărătorul acesteia, ales în cadrul urmăririi penale, a refuzat să facă cunoștință cu materialele cauzei penale din motiv că contractul a fost reziliat, prin urmare, s-a constatat că inculpata s-a eschivat de a se prezenta la organul de urmărire penală în asemenea circumstanțe fiind incidente prevederile art. 297 alin. (2), (3) Cod de procedură penală.

Nu a fost luat în considerație nici argumentul inculpatei precum că, prima instanța și-a întemeiat soluția doar pe declarațiile martorilor Ustimov Maxim și Străistaru Lidia, fără a fi audiați ceilalți martori indicați în rechizitoriu, or, în cadrul cercetării judecătorești, acuzatorul de stat a renunțat de la martorii Pisclov Dmitri și Gontar Veaceslav, deoarece nu a fost posibil de găsit locul aflării acestora, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată. Totodată, în acest sens, instanța de apel a evidențiat că în cadrul ședinței de apel a fost audiat în calitate de martor Pisclov Dmitrii care a relatat că, declarațiile la urmărirea penală le-a făcut la cererea tatălui vitreg Gontar Veaceslav.

Referitor la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a menționat că în calitate de circumstanță atenuantă, în privința inculpatei Gontar Viktoryia, s-a identificat comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave iar circumstanțe agravante, nu au fost stabilite.

Așadar, instanța de apel a apreciat că prima instanță la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei Gontar Viktoryia, a ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 16, 61, 75-78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatei care anterior nu a fost condamnată, nu se află la evidența medicului narcolog sau psiholog.

Astfel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatei, urmărind în acest sens comportamentul ei în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatei, corijarea și reeducarea acesteia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, însă potrivit certificatului de naștere, eliberat de Oficiul Stare Civilă Chișinău din 17.01.2006, Gontar Viktoryia este mama copilului XXXXX, născut la XXXXX; potrivit certificatului de divorț, eliberat de Serviciul Stare Civilă Moscova din 20.02.2014, a fost înregistrat divorțul dintre Gontar Veaceslav și Gontar Victoria, ultima păstrându-și numele de familie după divorț – Pisclova; potrivit

certificatului de naștere, eliberat de Oficiul Stare Civilă Moscova din 24.12.2018, Pisclova Victoria este mama copilului XXXXX, născută la XXXXX; potrivit certificatului de naștere, eliberat de sediul 89 Oficiul Stare Civilă Moscova din 05.02.2018, Pisclova Victoria este mama copilului XXXXX, născută la XXXXX; potrivit certificatului de naștere, eliberat de sediul 89 Oficiul Stare Civilă Moscova din 19.06.2019, Pisclova Victoria este mama copilului XXXXX, născută la XXXXX.

În acest context, instanța de apel a considerat necesar de a aplica inculpatei Pisclova (Gontar) Viktoryia, prevederile art. 96 Cod penal, având în vedere că aceasta întrunește condițiile pentru aplicarea prevederilor date, urmând a fi amânată executarea pedepsei penale sub formă de 1 an închisoare, până la atingerea vârstei de 8 ani a copilului minor Pisclov Chira a.n.XXXXX.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel din 11 noiembrie 2019, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, a declarat recurs ordinar prin care, invocând prevederile *art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) și 10)* Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a acestei decizii, cu remiterea cauzei la rejudecare.

8.1. În motivarea recursului procurorul a menționat că:

- decizia în partea acceptării neargumentate a punerii pe rol și examinării pe fond a cererii de apel introdusă tardiv de către inculpata Gontar Viktorya și respectiv în partea argumentării soluției de amânare a executării pedepsei închisorii numite în sarcina inculpatei Gontar Viktorya pentru săvârșirea infracțiunii incriminate este neîntemeiată;

- din actele dosarului, judecarea cauzei în instanța de fond s-a desfășurat în condiții de contumacie. Sentința a fost pronunțată la 10 octombrie 2016 (f.d. 169). Inculpata Gontar Victoria a sesizat instanța ierarhic superioară cu cerere de apel la 28 martie 2019 (f.d.197). Deși nu a participat la examinarea cauzei penale în instanța de fond, inculpata Gontar Viktorya cunoștea despre faptul că este subiectul activ al unui proces penal, or, anume aceasta a fost cea care la 28 februarie 2019 l-a mandatat pe avocatul Melinteanu Călin să-i apere drepturile și interesele ocrotite de lege prin evaluarea necesității de contestare a sentinței din 10 octombrie 2016. Potrivit actelor scrise conținute în cauza penală, avocatul Călin Melinteanu, în calitate de mandatar al inculpatei Gontar Viktorya a făcut cunoștință cu materialele dosarului la 06 martie 2019, și-a efectuat înscrierile și copiile necesare. În opinia acuzării de stat, obținerea de către avocatul Călin Melinteanu a copiei sentinței din 10 octombrie 2016 presupune obținerea acestui act la aceiași dată de 06 martie 2019 și de către inculpata Gontar Victoria, care i-a delegat acestuia împuterniciri în temeiul unui contract civil de reprezentare-mandat. În condițiile menționate dreptul inculpatei Gontar Viktorya de a contesta sentința din 10 octombrie 2016 s-a prescris la data de 21 martie 2019, după expirarea termenului de 15 zile prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală,

calculat din data de 06 martie 2019 când avocatul Melinteanu Călin a intrat în posesia sentinței contestate;

- instanța de apel greșit a constatat că inculpata Gontar Viktorya întrunește condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 96 Cod penal, și respectiv nu și-a motivat în niciun fel soluția privind amânarea executării pedepsei închisorii;

- instanța de apel nu a constatat în partea descriptivă a deciziei recurate dacă actele prezentate de către partea apărării în instanța de apel, care confirmă faptul nașterii minorei XXXXX, faptul divorțului inculpatei Gontar Viktorya cu soțul Gontar Veaceslav, sunt admisibile;

- instanța nu a constatat dacă între Federația Rusă și Republica Moldova există un acord bilateral care scutesc actele oficiale de legalizare. În condițiile pre citate, acuzarea de stat a considerat că certificatul de naștere al numitei XXXXX, dar și certificatul de divorț eliberat pe numele lui Gontar Viktorya, devenită după căsătorie Pisclova, prezentate de către partea apărării nu sunt admisibile și nu urma să fie puse la baza adoptării deciziei;

- în opinia acuzării, pentru a se putea aplica art. 96 Cod penal nu era suficient ca inculpata să întrunească doar condițiile impuse de această normă, dar era necesar ca instanța de apel să-și argumenteze motivat cu privire la necesitatea aplicării acestei norme;

- acuzarea de stat nu poate exclude nici ipoteza în care inculpata Gontar Viktorya, către data pronunțării deciziei recurate ar fi lipsită de drepturile părintești asupra minorei XXXXX;

- deși s-a constatat defectuos în opinia acuzării de stat că în cauza lui Gontar Viktorya sunt incidente toate condițiile prevăzute la art. 96 Cod penal pentru amânarea executării pedepsei închisorii numite în sarcina ei, instanța de apel trece cu vederea absolut neîntemeiat faptul că hotărârea privind amânarea executării pedepsei închisorii nu v-a putea fi trimisă organului de probațiune pentru punerea în executare. Altfel spus, instanța de apel nu a răspuns la întrebarea cum urmează să se procedeze după pronunțarea deciziei de amânare a executării pedepsei închisorii. În acest sens, înainte de a dispune amânarea executării pedepsei închisorii, instanța de apel urma să țină cont de prevederile art. 259 alin. (1) Cod de executare, potrivit cărora instanța care a judecat cauza în fond trimite hotărârea privind amânarea executării pedepsei organului de probațiune în a cărui rază teritorială se află domiciliul persoanei condamnate;

- instanța de apel la adoptarea deciziei recurate nu a ținut cont de faptul că în cauza lui Gontar Viktorya vor exista concomitent două decizii, ambele definitive însă care conțin dispoziții divergente privind modalitatea de executare de către inculpata Gontar Viktorya a pedepsei cu închisoarea numită în sarcina ei prin sentința din 10 octombrie 2016;

- instanța de apel greșit a admis apelul declarat de către inculpata Gontar Viktorya, în contextul în care argumentele invocate în sprijinul

soluției dispuse vin în contradicție împrejurările de fapt și de drept ale cauzei. Din punctul de vedere al aspectelor evidențiate, în opinia procurorului, instanța de apel a adoptat o hotărâre în baza unui apel introdus tardiv și care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către avocatul Melinteanu Călin în numele inculpatei prin care a solicitat dispunerea inadmisibilității recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul procurorului urmează a fi admis, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală stipulează că judecând recursul, instanța dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul recursului declarat de către procuror, se atestă că acesta a indicat în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 7) *instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv;* 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Examinând argumentele recursului prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal lărgit constată că recurentul este îndreptățit să afirme că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în speță fiind stabilit și faptul că dispozitivul deciziei este expus neclar.

Astfel, verificând criticile recurentului în raport cu actele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel, judecând apelurile părții apărării, nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv,

adoptând o soluție nemotivată și neclară prin ce a admis erori de drept ce se circumscriu temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data redactării sau a pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Analizând conținutul deciziei recurate, Colegiul penal lărgit nu a stabilit nici o referire și apreciere asupra termenului declarării apelului de către inculpata Gontar Victoriya, instanța de apel omițând cu desăvârșire motivarea deciziei sub aspectul prevederilor art. 402 alin. (1) și art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală.

De fapt așa cum reiese din materialele dosarului respectiva cauză a fost examinată în lipsa inculpatei la toate fazele de judecare în instanță, ultima fiind prezentă doar la faza incipientă a urmăririi penale.

În speță, sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău de condamnare în baza art. 312 alin. (2) lit. a) Cod penal, a fost emisă la 10 octombrie 2016 în lipsa inculpatei Gontar Viktoriya, care deja la acel moment era anunțată în căutare prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 05 iunie 2016.

Sentința a fost atacată cu apel de către inculpată la 28 martie 2019 (f.d.197).

Deși nu a participat la examinarea cauzei penale în instanța de fond, inculpata Gontar Viktoriya la 28 februarie 2019 l-a mandatat pe avocatul Melinteanu Călin, ultimul făcând cunoștință cu materialele dosarului la 06 martie 2019.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu s-a expus asupra faptului obținerii de către avocatul Melinteanu Călin a copiei sentinței la 06 martie 2019, inculpata ulterior semnând personal apelul depus la 28 martie 2019.

În aceste circumstanțe la judecarea apelului declarat de către inculpată, instanța de apel în temeiul art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, urma să verifice motivele care au determinat întârzierea depunerii apelului precum și temeinicia acestor motive pentru repunerea în termenul prevăzut pentru declararea apelului, însă această etapă a fost omisă de către instanța de apel care a purces doar la analizarea argumentelor în fond.

Astfel Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a examinat superficial aspectele de drept ce precedă judecarea fondului apelului, emițând o hotărâre pripită.

În continuare analizând descriptivul deciziei supuse recursului, Colegiul penal remarcă faptul, că instanța de apel a constatat oportunitatea aplicării în privința inculpatei Gontar Viktoriya a prevederilor art. 96 Cod penal, însă nu s-a pronunțat referitor la admisibilitatea probelor prezentate de către apărare, în sensul că acestea confirmă faptul nașterii minorei XXXXX de către Gontar Viktoriya, precum și divorțul dintre ultima cu cetățeanul Gontar Veaceslav.

La acest segment instanța de recurs consideră că instanța de apel urma să verifice și să motiveze în conținutul hotărârii pronunțate faptul dacă între Republica Moldova și Federația Rusă există un acord bilateral care ar scuti actele oficiale de legalizare.

Mai mult, acest aspect urma a fi elucidat și în contextul în care instanța de apel în partea introductivă a deciziei indică faptul că se examinează cauza în privința inculpatei Gontar Viktoriya, iar în partea dispozitivă constată necesitatea aplicării prevederilor art. 96 Cod penal în privința inculpatei Pisclova (Gontar) Viktorya, evitând să constate în conținutul deciziei dacă actele cercetate în ședința de judecată confirmă identitatea inculpatei, precum și faptul că aceasta este una și aceeași persoană.

De asemenea, instanța de apel ajungând la concluzia că în privința inculpatei sunt întrunite toate condițiile necesare privind aplicarea prevederilor art. 96 Cod penal, urma să soluționeze și modalitatea prin care hotărârea privind amânarea executării pedepsei închisorii va putea fi trimisă organului de probațiune pentru punerea în executare a hotărârii, luând în considerație în acest sens prevederile art. 259 alin. (1) Codul de executare. Or, după cum rezultă din materialele cauzei inculpata Gontar Viktoriya nu locuiește pe teritoriul Republicii Moldova mai mult de 6 ani.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit atestă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care a fost întemeiată soluția, fapt ce determină necesitatea casării deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*) și (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Mai mult, analizând dispozitivul deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit a stabilit că instanța a emis o soluție incompletă, fapt care implică incidența temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că dispozitivul hotărârii este expus neclar.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit evidențiază că instanța de apel în dispozitivul deciziei a indicat că: „...admite apelul inculpatei Pisclova (Gontar)

Viktoryia, din alte temeuri inclusiv din oficiu potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casează parțial sentința, și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: în temeiul art. 96 Cod penal, dispune amânarea executării pedepsei sub formă de 1 (un) an închisoare, stabilite inculpatei Pisclova (Gontar) Viktoriya pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin.(2), lit. a) Cod penal, până la atingerea vârstei de 8 (opt) ani, a copilului minor Pisclov Chira născută la XXXXX. Decizia este executorie de la adoptare, dar cu drept de recurs...”.

Astfel, deși instanța de apel a dispus casarea parțială a sentinței, nu a specificat în care parte anume aceasta este casată și emite o nouă hotărâre, iar având în vedere că a dispus casarea parțială, instanța de apel nu a indicat în dispozitiv dacă în partea în care nu a fost casată, sentința se menține, în consecință dispozitivul deciziei fiind neclar.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de procuror și prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Gontar Viktoriya XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **03 decembrie 2020**.

Președinte
Judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor